

TENYÉSZTÉSI PROGRAM

MELLÉKLET

1. A MURRAY GREY FAJTA TENYÉSZTÉSÉNEK TÖRVÉNYI HÁTTERE

Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/1012 rendelete (2016. június 8.) *a fajtatiszta tenyészállatok, hibrid tenyészsertések és szaporítóanyagaik Unión belüli tenyésztésének, kereskedelmének és az Unióba történő beléptetésének tenyésztéstechnikai és származástani feltételeiről (továbbiakban: EU Állattenyésztési rendelet)* értelmében a populációk értékes genetikai képességeinek rögzítésére és a fajta biológia alapjainak fejlesztésére az **Murray Grey Tenyésztő Egyesület (továbbiakban: Egyesület)** tenyésztési programot készít. E tenyésztési programban fogalmazza meg a Magyarországon tenyésztett murray grey állományok tenyésztői célkitűzéseit, melyek a fajta genetikai adottságainak és a hazai természeti-közgazdasági viszonyok összhangját kívánja elérni.

A murray grey fajta–besorolásuk szerint– világfajták, melyeknek Magyarországon tenyésztett, illetve tenyésztésbe vont egyedei egy–egy szub-populácót képeznek. Nyitott tenyésztési elveinknek, valamint a fajták nemzetközi –a társszervezetek által vezetett– törzskönyveinek kölcsönös elismerése és elfogadása okán a **murray grey** megnevezést a határainkon belül és határainkon kívül tenyésztett állományokra egyaránt érvényesnek tekintjük.

Az Egyesület államilag elismert tenyésztőszervezet, egyben tagja a murray grey fajta világszervezetének és az Európai Murray Grey Fórumnak is. Munkánkat a magyar törvényi előírásoknak megfelelően, egyidejűleg nemzetközi harmonizációs elveket követve végezzük.

A tenyészállatok és szaporítóanyagaik Unión belüli kereskedelmének általános tenyésztéstechnikai és származástani szabályai és azok Unióba történő beléptetésével kapcsolatban az Egyesület elfogadja és elősegíti az alábbi elvek érvényesülését:

Tenyészállatok és szaporítóanyagaik Unión belüli kereskedelme és az Unióba történő beléptetése nem tiltható meg, nem korlátozható vagy nem akadályozható meg tenyésztéstechnikai és származástani okokból, kivéve az *EU Állattenyésztési rendeletében* meghatározott szabályokból eredő okokat.

A tenyészállatok tenyésztői, a tenyésztőszervezetek vagy harmadik országbeli tenyésztőszervezetek származási ország szerinti, valamint a tenyészállataik, vagy azok szaporítóanyagai származási ország szerinti megkülönböztetése tilos.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- „**állat**”: a szarvasmarhafélék (*Bos taurus*) fajához tartozó háziállatok;
- „**fajta**”: olyan kellően egységes állatpopuláció, amelyet az azonos fajba tartozó állatoktól különállónak ítélt meg tenyésztők egy vagy több olyan csoportja, amely megállapodott abban, hogy ezeket az állatokat az ismert őseikre vonatkozó adatok feltüntetésével törzskönyvekbe bejegyzi, örökölt jellemzőik tenyésztési program keretében végrehajtott, szaporítás, csere és szelekció révén történő reprodukálása céljából;
- „**tenyészállat**”: fajtatiszta tenyészállat;
- „**szaporítóanyagok**”: sperma, petesejtek és embriók, amelyeket tenyészállatokból nyertek ki vagy állítottak elő művi szaporítás céljából;
- „**tenyésztőszervezet**”: tenyésztő szövetség, tenyésztő egyesület, vagy az illetékes hatóságok kivételével olyan közjogi szerv, amelyet egy tagállam elismert abból a célból, hogy az általa vezetett vagy létrehozott törzskönyv(ek)be bejegyzett fajtatiszta tenyészállatokkal tenyésztési programot hajtson végre;
- „**harmadik országbeli tenyésztőszervezet**”: egy harmadik országban levő tenyésztő szövetség, tenyésztő egyesület, magánvállalkozás, tenyészállat-előállító szervezet vagy hivatalos szerv, amelyet a harmadik ország engedélyezett tenyészállatoknak tenyésztés érdekében az Unióba történő beléptetésével összefüggésben a fajtatiszta szarvasmarhafélék tekintetében;
- „**illetékes hatóságok**”: egy tagállam azon hatóságai, amelyek e rendelet szerint az alábbiakért felelősek: tenyésztőszervezetek elismerése és az általuk tenyészállatokkal végrehajtott tenyésztési program engedélyezése; a tenyésztésben résztvevők hatósági ellenőrzése; segítségnyújtás más tagállamok és harmadik országok számára a követelmények be nem tartásának feltárása esetén; az említetteken kívüli hatósági tevékenységek;
- „**fajtatiszta tenyészállat**”: olyan állat, amelyet a törzskönyv főtrözkönyvi részébe bejegyeztek, vagy nyilvántartásba vették és jogosult a bejegyzésre;
- „**törzskönyv**”: egy tenyésztőszervezet által vezetett fájl vagy adathordozó, amely főtrözkönyvi részből és – ha a tenyésztőszervezet így határoz – egy vagy több melléktörzskönyvi részből áll a főtrözkönyvi részbe bejegyzésre nem jogosult, azonos fajhoz tartozó állatok számára; adott esetben a valamely harmadik országbeli tenyésztőszervezet által vezetett megfelelő könyv;
- „**főtrözkönyvi rész**”: egy törzskönyv része, amelybe a fajtatiszta tenyészállatokot bejegyzik, vagy bejegyzés céljából nyilvántartásba veszik és amelybe ezek bejegyzésre jogosultak az őseik adatai és adott esetben értékmérőik feltüntetésével;
- „**osztály**”: a főtrözkönyvi rész horizontális bontása, amelybe a fajtatiszta tenyészállatokot értékmérőik alapján bejegyzik;
- „**értékmérő**”: egy tenyészállat számszerűsíthető örökölhető jellemzője vagy valamely genetikai sajátossága;
- „**tenyészérték**”: egy tenyészállat genotípusának az ivadékaiban megjelenő adott jellemzőre gyakorolt becsült várható hatása;

- **„hatósági ellenőrzés”**: az illetékes hatóságok által az *EU Állattenyésztési rendeletében* meghatározott szabályok betartásának igazolása érdekében elvégzett bármilyen ellenőrzés;
- **„egyéb hatósági tevékenységek”**: a hatósági ellenőrzésen kívüli olyan tevékenység, amelyet az illetékes hatóságok hajtanak végre a rendeletnek megfelelően az *EU Állattenyésztési rendeletében* meghatározott szabályok alkalmazásának biztosítása érdekében;
- **„származási igazolás”**: tenyésztési tanúsítványok, igazolások vagy kereskedelmi dokumentumok, amelyeket papíralapú vagy elektronikus formában bocsátanak ki a tenyészállatokra és azok szaporítóanyagaira vonatkozóan, és amelyek tájékoztatást nyújtanak a származásról és az azonosításról, és amennyiben rendelkezésre áll a teljesítményértékelés vagy a tenyészértékbecslés eredményéről;
- **„Unióba történő belépés”** vagy **„Unióba történő beléptetés”**: tenyészállatok és szaporítóanyagaik behozatala az *EU Állattenyésztési rendelet* VI. mellékletben felsorolt területek egyikére a felsorolt területeken kívülről, a tranzit kivételével;
- **„kereskedelem”**: állatok vagy szaporítóanyagok vásárlása, értékesítése, cseréje, vagy más módon történő beszerzése vagy forgalomba hozatala az Unión – beleértve a tagállamon – belül;
- **„tenyésztésben résztvevő”**: az *EU Állattenyésztési rendeletében* meghatározott szabályok hatálya alá tartozó bármely természetes vagy jogi személy, mint például a tenyésztőszervezet, a tenyésztőszervezet által kijelölt harmadik felek, a spermagyűjtő és -tároló központok, az embriótároló központok, az embriógyűjtő és -előállító munkacsoportok és a tenyésztők;
- **„tenyésztési program”**: többek között tenyészállatok és szaporítóanyagaik nyilvántartását, szelekcióját, tenyésztését és cseréjét magában foglaló szisztematikus tevékenységek összessége, amelyet a tenyésztési célállomány kívánt fenotípusos és genotípusos tulajdonságainak megőrzése vagy javítása érdekében alakítottak ki és hajtanak végre.
- **„minősített tenyészállat”**: főtörzskönyves, teljesítménye alapján magasabb törzskönyvi osztályba (A1, A2, A3) sorolt, és/vagy a „Tenyészállatok minősítése” c. fejezet szerinti minősítéssel rendelkező egyed.

3. TENYÉSZTŐK, A TENYÉSZTŐSZERVEZET JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

3.1 A JÓVÁHAGYOTT TENYÉSZTÉSI PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ TENYÉSZTŐK JOGAI

- A tenyésztők jogosultak az Egyesület jóváhagyott tenyésztési programjában részt venni, feltéve, hogy: tenyészállataikat a tenyésztési program földrajzi területén elhelyezkedő gazdaságokban tartják; tenyészállataik fajtatizta tenyészállatok esetén a tenyésztési programban részt vevő fajtákhoz tartoznak.

- A jóváhagyott tenyésztési programban résztvevő tenyésztők jogosultak arra, hogy: a fajtatizta tenyészállataikat a tenyésztőszervezet által, az murray grey fajtára létrehozott törzskönyv főtörzskönyvi részébe bejegyezzék; az állataikat az Egyesület által a murray grey fajtára létrehozott törzskönyv melléktörzskönyvi részében nyilvántartsák; teljesítményvizsgálatban és tenyészértékbecslésben részt vegyenek; származási igazolást kapjanak; kérésre tenyészállataikra vonatkozóan megkapják a teljesítményvizsgálat és a tenyészértékbecslés naprakész eredményeit, ha ezek az eredmények rendelkezésre állnak; hozzáférjenek a tenyésztési programot végrehajtó Egyesület által a tenyésztési programmal kapcsolatban a részt vevő tenyésztők számára nyújtott minden más szolgáltatáshoz.

Az Egyesület által ellenőrzött fajtát tenyésztők jogosultak továbbá arra, hogy: e tenyésztőszervezet tagjává váljanak; az *EU Állattenyésztési rendelet* I. melléklet 1. része B. pontja 1. alpontja b) alpontjában említett eljárási szabályzatnak megfelelően a tenyésztési program meghatározásában és kialakításában részt vegyenek.

3.2 TENYÉSZTŐSZERVEZET JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

- A jóváhagyott tenyésztési programja tekintetében az Egyesület jogosult jelen tenyésztési program önálló meghatározására és végrehajtására, feltéve, hogy betartja *EU Állattenyésztési rendelet* rendelkezéseit és a jóváhagyásukban foglalt feltételeket.

- Az Egyesület jogosult kizárni tenyésztőket a tenyésztési programban való részvételből, amennyiben az említett tenyésztők nem felelnek meg a tenyésztési program szabályainak, vagy az *EU Állattenyésztési rendelet* I. melléklet 1. része B. pontja 1. alpontjának b) alpontjában említett eljárási szabályzatban meghatározott kötelezettségeiknek.

- A (2) bekezdésben említett jogon felül a tagságról rendelkező tenyésztőszervezeteknek jogában áll kizárni tenyésztőket a tagságból, amennyiben a tenyésztők nem teljesítik az *EU Állattenyésztési rendelet* I. melléklet 1. részének B. pontja 1. alpontjának b) alpontjában említett eljárási szabályzatban meghatározott kötelezettségeiket.

- A bíróságok szerepének sérelme nélkül a tenyésztőszervezet feladata rendezni azokat a vitákat, amelyek a jóváhagyott tenyésztési program végrehajtása során a tenyésztők között, valamint a tenyésztők és a tenyésztőszervezetek között felmerülhetnek, az *EU Állattenyésztési rendelet* I. melléklet 1. része B. pontja 1. alpontjának b) alpontjában említett eljárási szabályzat szerint.

- A vitarendezésben az Egyesület kiköti az Egyesület elnökségének illetékességét.

